

Boncz Barnabás

Varkausi „vázlatok“

Képzőművészeti bemutató a Hevesi Sándor Színházban

Zalaegerszeg finnországi testvérvárosában, Varkausban élő és alkotó művészek, Taru Mäntynen szobrász, Väinö Rouvinen grafikus és Tuulikki Lainamo üveg-tervező közös tárlata nyílt meg áprilisban a Hevesi Sándor Színház galériájában.

Taru Mäntynen így vall szobrászi törekvéseiről: „Műveim reflektálnak az eredetükre – eljegyezve az emberi értelem sokoldalúságával, a gondolat szabadságával – megtagadva a fizikai korlátokat. Számomra kezdettől fogva meghatározó az anyag, a fém megdolgozása, a bronz öntése. Rám hat a fém anyagi csábítása, mely folyton változik és magával ragad.“

Az emberi és állati figurák mitikus jelentésekkel átítatott egybe gyúrása jellemző a szobrászra. Ezek a különös lények hol a mozgásfázis holtpontján ábrázolódnak, hol végtelen nyugalmat árasztanak – elmélkedő, szemlélődő atmoszférát teremtve maguk körül.

Ahogy a farkasok táncolnak és futnak, hattyúfejű nőfigurák emelkednek, a Kalevala ősi, mitikus, legendás világa elevenedik meg talányos formákba transzponálva. Egyfajta varázslatos metamorfózis – ez a kulcsszava Mäntynen művészetének.

VÄINÖ ROUVINEN grafikus a saját útját járja. Sőt, alkotásai bizonyos szempontból, a grafika új irányzataira észrevehető hatást gyakorolnak. A finn grafikában a színes grafika erőteljes előretörése a leginkább észlelhető külső változás. Kifejezőmódjában közelebb került a grafika a festőművészetéhez. A nagyméretű grafika Rouvinen számára nem jelentett vonzerőt, valahogy idegennek tűnt az ő idillikus kifejezőmódjától.

A bágyadt fényű ligetes tájak, vagy a téli erdők végtelensége, néhány magányos állattal vagy ember alakkal, kisebb méretben inkább megtartja intimitását. Művei ezt a benső, személyes, érzelmetli viszonyt közvetítik – a finoman kidolgozott, részletező formákkal, pasztelles színvilággal, meditatív hangulattal. Képei az ember és természet harmóniájáról, titokzatos egyensúlyáról, a finn tájak szeretetéről „mesélnek“. Ebben a világban akad

elég hely az embernek, a fontos gondolatok és a csend számára.

Grafikáinak mélységében fantáziánk segítségével messzire barangolhatunk. Beléphetünk a ligetbe, sűrű lombú és erős fák közé, hogy örökkévaló szobrok között járva-keelve, útközben különös jelenségekkel találkozunk. Ahogy vándorlásunkat a ligeten át a végtelenségig vezeti, figyelmünk a látóhatáron lévő fény irányába fordul... Múlt és jövő jelenik meg a képeken, és a szemlélő kénytelen ráismerni az emlékezés a paradicsomára, ahova jó lenne visszakerülni.

A tavaszi mezőn találkozhatunk az erdő szellemével, amely egy medve alakjában cammog át a színen, a gyanútlan sétálót megriasztva. De folytathatjuk tovább utunkat. Nem tudjuk pontosan, hogy mi a célunk, hiszen maga az út a legfontosabb.

Taru Mäntynen: Farkasember

TUULIKKI LAINAMO üvegtervező a klasszikus finn dizájn hagyományok továbbfolytatója. Maga készíti üvegtárgyait, mert az anyaggal való közvetlen kapcsolat számos invenciót ad számára, melyek beépülnek a munkáiba. Ez a közvetlenség teszi egyedül lehetővé, hogy ráleljen azon „áttetsző hangokra”, melyekkel komponálja a tárgyait.

Az üveg fizikai felépítése, belső struktúrája, az anyagi részecskéit összetartó belső erők működése még mindig rejt ismeretlen tényezőket, titkokat, akármilyen beható vizsgálódással is közelítjük meg áttetsző anyagát.

Átlátszó és törékeny. Máskor sejtelmes, zöld mélység, súlyos és sérthetetlen. Melegen képlékeny, a lehelet is formázza. Tűz és víz. Mesés szépség, rideg racionalitás és törékeny illúziók.

Miközben az alkotó az üvegtechnológia problémáival birkózik, a formaalkotás és a technológiai lehetőségek szintézisére törekszik. Művészi sikereiben bizonyára annak is része van, hogy nem követte az üveg funkciójából, a felhasználási lehetőségeiből eredő törvényszerűségeket. A tárgyformálás és a művészi díszítés túlmegy a racionális felhasználáson, különleges, pazar megoldásokig jutva el.

A három alkotó műtárgy együttese, a közös tartalata méltóan, színvonalasan reprezentálja a kortárs finn képző- és iparművészet fontosabb áramlatait.

Väinö Rouvinen: Felszáll a köd

Tuulikki Lainamo: Árnyék